

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep.
0032 Oslo

postmottak@kd.dep.no

Høringsuttalelse – forslag til endringer i forskrift om skikkethetsvurdering i høyere utdanning

NTNU viser til departementets brev av 21.01.15 med forslag til endringer i forskrift om skikkethetsvurdering i høyere utdanning.

Vi har følgende kommentarer til forslaget:

1. Virkeområde § 1

Generelt

Vi ser det som en fordel at det fremgår klart av selve forskriften hvilke utdanninger som skal være omfattet av skikkethetsvurdering. Det må være enkelt å formidle til både studenter og ansatte hvorvidt det er krav om skikkethetsvurdering, og en opprøpning i selve forskriften vil tydeliggjøre dette.

Logopedutdanningen

Vi stiller oss positiv til at logopedutdanningen kommer inn under ordningen med skikkethetsvurdering. Dette med bakgrunn i at logopeder arbeider både innen oppvekst- og skolesektoren og helsesektoren. Opptakskravene er dessuten slik at søkere ikke nødvendigvis har gjennomgått skikkethetsvurdering tidligere.

I logopedutdanningen ved NTNU har studentene praksis i 4 av 12 emner i programmet. Praksisemnene er jevnt fordelt i masterløpet, slik at skikketheten kan bedømmes gjennom hele

Postadresse	Org.nr. 974 767 880	Besøksadresse	Telefon	Saksbehandler
7491 Trondheim	E-post: postmottak@adm.ntnu.no http://www.ntnu.no/administrasjon	Hovedbygget Høgskoleringen 1 Gløshaugen	+ 47 73 59 80 11 Telefaks + 47 73 59 80 90	Anne Marie Snekvik Tlf: + 47 73 59 52 94

All korrespondanse som inngår i saksbehandling skal adresseres til saksbehandlende enhet ved NTNU og ikke direkte til enkeltpersoner. Ved henvendelse vennligst oppgi referanse.

studieperioden. En vurdering av skikkethet gjennom praksis i studiet er tilstrekkelig såfremt det legges opp til et tett samarbeid med praksisveilederne og god oppfølging under praksisperiodene.

Særlig om spesialpedagogikk

Organisering av utdanning i spesialpedagogikk ved NTNU

Vi støtter også at utdanninger i spesialpedagogikk omfattes av skikkethetsvurdering. Ved NTNU tilbys ikke utdanning i spesialpedagogikk på lavere grads nivå. Vi tilbyr et to-årig masterprogram i spesialpedagogikk, hvor studentene kan avlegge det første året av utdanningen ved NTNU eller ved en av de samarbeidende institusjonene HiST, HiNT eller DMMH. Søkere kan få opptak til dette masterprogrammet med ulik grunnutdanning, slik som fullført barnehagelærerutdanning, grunnskolelærerutdanning eller en samfunnsvitenskapelig bachelorgrad. Studenter som har fått opptak til masterprogrammet gjennom en lærerutdanning eller relevant profesjonsutdanning har allerede vært igjennom en skikkethetsvurdering som en del av sin grunnutdanning. Studenter som får opptak til masterprogrammet på bakgrunn av en samfunnsvitenskapelig bachelorgrad har derimot ikke vært igjennom en skikkethetsvurdering tidligere i studieløpet.

Vi mener at dette er et argument for å inkludere utdanninger i spesialpedagogikk da man slik sett sikrer at alle studentene har vært igjennom en skikkethetsvurdering. Samtidig ser vi noen utfordringer knyttet til å vurdere skikkethet innenfor det tidsomfanget et masterstudium er normert til. Studenter på master i pedagogikk, studieretning spesialpedagogikk, har kun et år med spesialiseringsemner i spesialpedagogikk. Studentene er kun i studiets første år i tett kontakt med faglærere som underviser emner i spesialpedagogikk. Selv om forskrift om skikkethetsvurdering i høyere utdanning tydeliggjør at vurdering av skikkethet skal gjøres gjennom hele studieløpet, er det naturlig å se for seg at denne vurderingen primært vil gjøres i tilknytning til spesialiseringseminene i spesialpedagogikk, altså det første året av studiet. Og derfor i mindre grad det siste året av masterstudiet. Det vil både kunne være en utfordring for de vitenskapelig ansatte å vurdere skikkethet innenfor en så kort tidsperiode, og det vil også kunne redusere studentenes mulighet til å endre atferd basert på veiledning fra fagpersoner.

Vurdering av skikkethet i praksis

I utdanninger med stor grad av deltakende praksis vil praksisperioden være en naturlig arena å vurdere studentenes skikkethet. Det er til sammen 5 ukers praksis på master i pedagogikk, studieretning spesialpedagogikk, ved NTNU. Dette er i midlertidig observasjonspraksis, hvor studentene er ment å observere tilpasset opplæring i en ordinær klasseromskontekst og observasjon av spesialpedagogisk arbeid i pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT) og barne- og familietjenesten (BFT). Slik praksis er organisert på dette studiet pr. i dag, vil det være utfordrende for praksisstedene å vurdere studentenes skikkethet, men vi er prinsipielt enig i at skikkethet også bør vurderes i tilknytning til praksis. Det vil imidlertid, slik organiseringen av praksis er på nåværende tidspunkt, være mer hensiktsmessig å vurdere skikkethet på andre arenaer, hovedsakelig i sammenheng med undervisning.

Vurderingskriterier

I høringsnotatet er det foreslått at skikkethet for utdanninger i spesialpedagogikk skal vurderes etter samme kriterier som for lærerutdanningene. Vi anbefaler at det utformes egne kriterier for spesialpedagogikk. Dette på grunn av den sammensatte søkergruppen til disse utdanningene, og at det ikke er gitt at studentene som uteksamineres vil jobbe i skolen eller som lærere etter endt utdanning. En betydelig del av studentene som har tatt en master i pedagogikk, studieretning spesialpedagogikk, ved NTNU jobber blant annet i pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT) og i barne- og familietjenesten (BFT). Vi mener derfor det er behov for egne vurderingskriterier dersom utdanninger i spesialpedagogikk tas inn i forskrift om skikkethet i høyere utdanning.

Andre utdanninger

NTNU har ikke utdanninger innenfor teologi, paramedic, trafikklærer eller tolk, men har ingen merknader til at disse blir omfattet av skikkethetsvurderingen.

Skikkethetsvurdering i etter- og videreutdanninger

Formuleringen i forslaget om at det skal foretas skikkethetsvurderinger i etter- og videreutdanninger som bygger på de utdanningene som kommer inn under forskriften er uklar. Her vil det lett oppstå tvil om når utdanningen kan sies å bygge på de utdanningene som er nevnt i § 1. Det vil f.eks kunne være etter- og videreutdanninger (masterutdanninger) hvor opptaksgrunnlaget både kan være grunnutdanninger hvor det er krav om skikkethetsvurdering og grunnutdanninger hvor det ikke er tilsvarende krav.

Det er viktig at den nasjonale forskriften er helt klar på om utdanningen går inn under skikkethetsvurderingen eller ikke. En ordning som kan føre til at det kan bli ulike synspunkter innen et fagmiljø hvorvidt utdanningen er omfattet av skikkethetsvurderingen eller ikke vil gjøre en særskilt skikkethetsvurdering krevende. Det vil også kunne føre til ulik praksis mellom institusjonene og manglende forutberegnelighet for studentene. Vi antar det vil være lite sannsynlig at studenter som er vurdert som skikket i grunnutdanningene ikke vil være skikket for yrket når de tar etter- og videreutdanning.

2. Informasjon til studentene § 6

Vi støtter at det i brev om tilbud om studieplass skal fremgå at utdanningen er omfattet av skikkethetsvurderingen. Dette vil bidra til å bevisstgjøre studentene om kravet til skikkethet. Sannsynligvis kan dette også bidra til å ufarliggjøre ordningen og medføre større forståelse for behovet for å bli rettleidet i en tidlig fase for å unngå senere skikkethetssak.

3. Sammensetning av skikkethetsnemnda § 7

Vurdering av skikkethet innebærer stor grad av skjønn. Etter gjeldende ordning består nemnda av ni medlemmer hvilket gir god mulighet til å få en bred representasjon i nemnda. Vi mener det styrker nemndas innstilling at saken har vært vurdert av en bredt sammensatt nemnd og foreslår at gjeldende ordning videreføres.

4. Institusjonsansvarlig § 8

Vi støtter forslaget om at det kan oppnevnes flere som er institusjonsansvarlig. NTNU står foran en fusjon med tre høgskoler. To av disse ligger langt unna. Vi mener det bør være mulighet for å ha flere som kan ha rollen som institusjonsansvarlig. Dette vil også føre til at institusjonsansvarlig får noen å utveksle erfaringer med internt ved institusjonen hvilket kan være positivt for å heve kompetansen. Vi støtter også forslaget om at det kan oppnevnes en stedfortreder for institusjonsansvarlig.

5. Studenter og anonymitet

Vi er enig med departementet i at studenter som melder tvil ikke bør kunne være anonym i forhold til den det meldes tvil om. Vi har imidlertid erfart at studenter kvier seg for å melde tvil hvis de ikke får mulighet for å være anonym overfor studenten fordi de er engstelig for represalier, baksnakking og utfrysing i etterkant. Selv om disse skal ut i yrkesroller der de må være forberedt på å melde tvil om kritikkverdige forhold vil de være mer sårbar som studenter. Det vil imidlertid være utfordrende å få opplyst saken dersom det legges opp til anonymitet, og hensynet til den det meldes tvil om tilsier at han/hun bør få mulighet til å vite hvem som har meldt tvil.

Vi anser hjemmelen i forvaltningsloven som departementet viser til som tilstrekkelig til å håndtere de unntakstilfeller som eventuelt måtte oppstå der det vil være nødvendig å holde tilbake opplysninger om hvem som har meldt tvil.

6. Utestengingsperiode § 12

Vi støtter forslaget om å utvide utestengingsperioden til inntil fem år. Det skal mye til før det blir vedtatt at en student ikke er skikket. Det vil da gjerne dreie seg om forhold ved personen som det mest sannsynlig vil være tidkrevende å endre.

7. Behandling av sak dersom studenten slutter

Vi støtter departementet i at institusjonene skal ha anledning til å fullføre behandlingen av en sak om skikkethet selv om studenten slutter i studiet. Her bør det være tilstrekkelig at studenten var student på det tidspunktet det ble innlevert tvilmelding. For å unngå uklarhet foreslår vi at dette presiseres enten i forskriften eller kommenteres i rundskrivet.

8. Utestenging fra «tilsvarende utdanninger» § 12

Etter gjeldende forskrift § 11, 3. avsnitt skal vedtak om utestenging opplyse studenten om at han/hun ikke kan søke eller ta imot plass ved «tilsvarende utdanninger» ved institusjoner som går inn under universitets- og høyskoleloven. Denne foreslås tilsvarende i ny § 12. Vi erfarer at det er uklart hva

som menes med «tilsvarende utdanninger». Hvis en student er utestengt fra f.eks psykologutdanningen anser vi tilsvarende utdanninger som psykologutdanning ved de andre institusjonene.

I forbindelse med spørsmål om registrering i RUST ser vi at en registrering slik dette er lagt opp pr i dag vil innebære at dette omfatter andre helse- og sosialfagutdanninger. Dersom tilsvarende utdanninger skal forstås så vidt bør det presiseres nærmere i forskriften. Det bør også vurderes om en så omfattende utestenging vil være forsvarlig i forhold til universitets- og høyskolelovens bestemmelse om skikkethetsvurdering hvor det ikke er sagt noe om utestenging fra andre utdanninger. Vi oppfordrer departementet til å se på dette.

Med hilsen

Berit Kjeldstad
prorektor

Anne Marie Snekvik
seniorrådgiver